PRAMONINIO BENDRADARBIAVIMO APŽVALGA

Danija

PRADĖTA TAIKYTI	PIRKIMAMS NUO	ĮSIPAREIGOJIMAI	BAUDOS
2014 m.	~6,7 mln. EUR	~40-75 %	15-50 %

MODELIO SIEKIS IR PRIEMONIŲ ĮVERČIAI

iki x7	Technologijų perdavimas
iki x5	Tiesioginės investicijos
iki x5	Konsultacijos ir techninė pagalba įmonėms
iki x3	Prieiga prie testavimo infrastruktūros
iki x1	Tiesioginiai pirkimai iš vietinių įmonių
x1	Pramoninio bendradarbiavimo apimtyje sukurtų produktų pardavimas (angl. *follow-on-sales*)

→ Siekis: kritinių komponentų ir vietos gamybos pajėgumų užtikrinimas

⊕ PRIVALUMAI IR GALIMYBĖS

01 Technologinė sritis, kurioje tiekėjas gali įgyvendinti priemones, nustatomas kiekvienam pirkimui individualiai, atsižvelgiant į perkamą įrangą ir jos gyvavimo ciklą (netaikomas bendrinis prioritetinių pajėgumų sąrašas).

02 Bendradarbiavimo apimtyje sukurtų produktų pardavimai apskaitomi kaip įsipareigojimų vykdymas ir taip skatina tiekėjo suinteresuotumą Danijos kompanijos sėkme bei eksportą.

03 Standartizuota perduodamos technologijos vertinimo (angl. *relief-from-royalty*) metodika mažina rizikas dėl nepagrįstai aukštos tiekėjo perduodamos technologijos vertės įvertinimo.

04 Viešas užsienio tiekėjų registras su neįvykdytais įsipareigojimais skatina skaidrumą ir atsakomybę.

05 Etapais nustatyti baudų kontrolės taškai (50 ir 100 proc.) leidžia anksti identifikuoti vėlavimus ir reaguoti.

⊖ IŠŠŪKIAI IR GRĖSMĖS

01 Sutartis valdo ir perduodamų technologijų vertę nustato ta pati institucija, tad sukuriama nemaža administracinė našta ir kyla klausimų dėl vertinimo objektyvumo.

02 Lankstumas nustatant technologinę sritį reikalauja stiprios analitinės kompetencijos kiekvienam pirkimui.

03 ES Komisijos nuolatinis dėmesys (2018 m. byla uždaryta 2021 m. patvirtinus naujas gaires).

04 Kreditų kaupimo (angl. *credit-banking*) susitarimai nebesudaromi nuo 2021 m. gairių patvirtinimo, nenumatoma galimybė apskaityti viršytus įsipareigojimus.

05 Pasirinkta technologijų vertės vertinimo metodologija sukuria paskatą perduoti ne pačias inovatyviausias ar reikalingiausias, o tik tiesiogiai pardavimus ir pajamas generuojančias technologijas.

IŠVADA

Aktualumas Lietuvai

1 Centralizuoti pramoninio bendradarbiavimo sutarčių valdymą ir priežiūrą vienoje institucijoje, sutelkiant kompetencijas ir atsisakant trišalių sutarčių ir procedūrų dubliavimo.

2 Įvertinti galimybę pardavimus po investicijų užskaityti kaip pramoninio bendradarbiavimo įsipareigojimų vykdymą, taip skatinant užsienio tiekėjus aktyviai padėti Lietuvos įmonei įsilieti į tarptautines rinkas.

3 Etapuoti baudų taikymą pagal pramoninio bendradarbiavimo įgyvendinimo etapus. Nustatyti tarpines baudas už vėlavimą atsisakant dabartinės vienkartinės 15 proc. nutraukimo baudos logikos.

4 Įvertinti vietinių subjektų galimybę priimti perduodamas technologijas ir įdiegti standartizuotą *relief-from-royalty* metodiką perduodamų technologijų vertei apskaičiuoti.

Autoriai: Rūta Mankevičienė, Justas Kazlauskas, 2026 m.

Šaltiniai: https://kurklt.lt/projektai/pramoninio-bendradarbiavimo-gynybos-srityje-modelio-tobulinimas-praktinio-pritaikymo-rekomendacijos-lietuvai

PRAMONINIO BENDRADARBIAVIMO APŽVALGA

Norvegija

PRADĖTA TAIKYTI	PIRKIMAMS NUO	ĮSIPAREIGOJIMAI	BAUDOS
1970 m.	~9,1 mln. EUR	iki 100 %	≥10 %

MODELIO SIEKIS IR PRIEMONIŲ ĮVERČIAI

x1–x5	Bendri technologijų projektai ir MTEPI veikla
x1–x2,5	Technologijų ir praktinės patirties perdavimas
x0,1–x2	Pagalba įmonėms patekti į produktų rinkas
x1–x1,5	Priemonės su mažomis ir vidutinėmis įmonėmis
x1	Tiesioginiai pirkimai iš Norvegijos pramonės

→ Siekis: naujos kartos produktų kūrimas

+ PRIVALUMAI IR GALIMYBĖS

01 Priemonių įverčiai priskiriami lanksčiai pagal siūlomų įgyvendinti veiklų strateginę kryptį ir naudą.

02 Pramoninio bendradarbiavimo sutarčių valdymas ir priežiūra sutelkti pačioje perkančiojoje organizacijoje.

03 Etapais taikomos baudos kontroliniuose taškuose leidžia anksti aptikti įsipareigojimų nevykdymo tendencijas.

04 Galima sudaryti išankstinę sutartį dėl priemonių įgyvendinimo ir kaupti įsipareigojimų kreditus dar prieš paskelbiant pirkimą.

05 Viešinamas tiekėjų, įgyvendinančių pramoninį bendradarbiavimą, registras ir kontaktiniai asmenys.

− IŠŠŪKIAI IR GRĖSMĖS

01 EEE 123 str. išimtis (analogiška SESV 346 str.) leidžia pramoninio bendradarbiavimo priemones tik dėl „esminių saugumo interesų".

02 Didžiausia priemonių nauda tenka Kongsberg ir Nammo – MVĮ dalyvauja netiesiogiai kaip subrangovai.

03 Aukštas pramoninio bendradarbiavimo procentas (iki 100 %) turi ženklią įtaką įsigijamos įrangos kainai.

04 Lankstūs priemonių įverčiai sudaro papildomą administracinę naštą kiekvieno vertinimo metu.

IŠVADA

Aktualumas Lietuvai

1 Laipsniškai didinti pramoninio bendradarbiavimo įsipareigojimų dydį, įvertinti galimybę pritaikyti aukštesnį įsipareigojimų procentą ypač stambiems strateginio pobūdžio įsigijimams.

2 Papildyti technologijų perdavimo priemonės apibrėžimą, įtraukiant bendrą technologijų vystymą ir MTEPI veiklą. Taip pat apsvarstyti lankstesnės įverčių sistemos galimybes, pritaikant įverčių rėžius.

3 Atsisakyti vienkartinės 15 proc. sutarties nutraukimo baudos ir ją pakeisti etapais taikomomis baudomis (≥10 % nuo etapo metu neįvykdytų įsipareigojimų dalies). Baudos sumokėjimas taip pat neturėtų atleisti tiekėjo nuo tolimesnio pramoninio bendradarbiavimo įsipareigojimų vykdymo.

4 Įgalinti kreditų kaupimo mechanizmą. Leisti užsienio tiekėjams iš anksto įgyvendinti pramoninio bendradarbiavimo įsipareigojimus būsimiems pirkimams, sudarant atskirus išankstinius susitarimus.

Autoriai: Rūta Mankevičienė, Justas Kazlauskas, 2026 m.

Šaltiniai: https://kurklt.lt/projektai/pramoninio-bendradarbiavimo-gynybos-srityje-modelio-tobulinimas-praktinio-pritaikymo-rekomendacijos-lietuvai

PRAMONINIO BENDRADARBIAVIMO APŽVALGA

Kanada

PRADĖTA TAIKYTI	PIRKIMAMS NUO	ĮSIPAREIGOJIMAI	BAUDOS
1986 m.	~62 mln. EUR	visada 100 %	10–20 %

MODELIO SIEKIS IR PRIEMONIŲ ĮVERČIAI

x9	Investicijos į MTEP veiklą su MVĮ
x7	Įrangos įsigijimai ar perdavimai MVĮ
x5	MTEPI veikla su mokslo institucijomis, investicijos į rizikos kapitalo fondus auginančius MVĮ
x4	Kita veikla su MVĮ
x1	Tiesioginis prekių ar paslaugų pirkimas iš vietinių įmonių

→ Siekis: mažų ir vidutinių gynybos įmonių integracija į ekosistemą, gynybos inovacijos

⊕ PRIVALUMAI IR GALIMYBĖS

01 Pramoninio bendradarbiavimo įsipareigojimai vertinami lygiagrečiai su tiekėjo komerciniu pasiūlymu pirkimo metu, skiriamas papildomas balas.

02 Itin aukšti daugikliai (iki x9) skatina užsienio tiekėjus investuoti į MVĮ, MTEP veiklas ir technologijų komercializaciją.

03 Kreditų kaupimo mechanizmas leidžia tiekėjams iš anksto kaupti kreditus dar iki pirkimo paskelbimo, taip skatinant kurti ilgalaikius ryšius su Kanados gynybos pramone.

04 Priemonės taikomos tik strateginės reikšmės projektams ir taikomas itin aukštas įsipareigojimų procentas (visada 100 proc.), kuris kuria realią pridėtinę vertę šalies pramonei.

05 Technologijų perdavimo atveju tiekėjas įpareigojamas kreiptis dėl nepriklausomo nematerialiojo turto vertinimo, taip mažinant sukčiavimo ir išpūstos technologijų vertės riziką.

⊖ IŠŠŪKIAI IR GRĖSMĖS

01 2024 m. auditas iškėlė abejones dėl proceso skaidrumo – kai kuriems pirkimams be akivaizdaus pagrindo nebuvo taikomos priemonės arba taikomas ne 100 % įsipareigojimų lygis.

02 Itin aukštas pramoninio bendradarbiavimo procentas ženkliai prailgina pirkimų derybas ir taip kelia įtampas krašto apsaugos sistemoje dėl siekio greitai įsigyti reikiamą karinę įrangą.

03 Dauguma tiekėjų priemones vykdo kartu su savo Kanados dukterinėmis įmonėmis, taip apribojant priemonių naudą platesnei ekosistemai.

04 Didžiausia priemonių nauda išlieka sutelkta didžiosiose Ontarijo ir Kvebeko provincijose.

IŠVADA

Aktualumas Lietuvai

1. Numatyti galimybę strateginės reikšmės projektams pramoninio bendradarbiavimo galimybes svarstyti dar įrangos pirkimo metu, numatant papildomą balą konkurso metu.
2. Įpareigoti tiekėjus pateikti metines ataskaitas apie pramoninio bendradarbiavimo įsipareigojimų vykdymą bei, įvertinus informacijos jautrumą, viešinti šią informaciją.
3. Numatyti galimybę ypač stambios apimties strateginės reikšmės projektams taikyti didesnį nei 30 proc. pramoninio bendradarbiavimo įsipareigojimų lygį.
4. Numatyti galimybę tiekėjams iš anksto kaupti pramoninio bendradarbiavimo kreditus, kurie skatintų ankstyvą įsitraukimą į Lietuvos gynybos pramonę.
5. Įpareigoti tiekėjus, norinčius perduoti technologijas, kreiptis dėl nepriklausomo nematerialiojo turto vertinimo.

Autoriai: Rūta Mankevičienė, Justas Kazlauskas, 2026 m.

Šaltiniai: https://kurklt.lt/projektai/pramoninio-bendradarbiavimo-gynybos-srityje-modelio-tobulinimas-praktinio-pritaikymo-rekomendacijos-lietuvai

PRAMONINIO BENDRADARBIAVIMO APŽVALGA

Indija

PRADĖTA TAIKYTI	PIRKIMAMS NUO	ĮSIPAREIGOJIMAI	BAUDOS
2005 m.	~220 mln. EUR	30-50 %	5 % kasmet

MODELIO SIEKIS IR PRIEMONIŲ ĮVERČIAI

x1	Įsigijimai iš vietinės gynybos pramonės
x2	Veikla su mažomis ir vidutinėmis įmonėmis
x3	Veikla aeronautikos, metalurgijos srityje
x4	Perduodamos kritinės technologijos

→ Siekis: technologijų nepriklausomybė

+ PRIVALUMAI IR GALIMYBĖS

01 Priemonės taikomos tik itin didelės vertės karinės įrangos įsigijimams, stiprinant Indijos derybinę poziciją.

02 Priemonės netaikomos pirkimams tiesiogiai iš valstybių ir kai pirkimas vykdomas tik iš vieno tiekėjo.

03 Priemonių taikymas taikomas išvien su „*Make in India*" („Gamink Indijoje") iniciatyva.

04 Ypatingas dėmesys vietinių tiekimo grandinių kūrimui ir integravimui į didžiųjų gamintojų tiekimo grandines.

05 Pramoninio bendradarbiavimo kreditų sistema įtraukia ir eksporto iš Indijos priemonių įgyvendinimą.

06 Galimybė keisti partnerius, gaires, tiekėjo įgyvendintų priemonių kreditų kaupimas.

− IŠŠŪKIAI IR GRĖSMĖS

01 Priemonių įgyvendinimas galimas tik su į vietinių įmonių registrą įtrauktais partneriais (korupcijos rizika).

02 Nepakankami sutarčių priežiūros ir valdymo mechanizmai („popierinių" įsipareigojimų rizika).

03 Vietinės įmonės nepajėgios perimti perduodamas technologijas, vyrauja žemos pridėtinės vertės veiklos.

04 Realios baudos už pramoninio bendradarbiavimo įsipareigojimų nevykdymą skiriamos retai.

05 Dėl ilgų pirkimo procedūrų ir aiškumo trūkumo, technologijos perdavimas gamintojams nepatrauklus.

06 87 proc. pramoninio bendradarbiavimo lokalizacijos tenka tik 15-ai didžiųjų Indijos įmonių, MVĮ nukenčia.

IŠVADA

Aktualumas Lietuvai

1. Netaikyti pramoninio bendradarbiavimo priemonių kai perkama tiesiogiai iš kitų valstybių arba iš vieno tiekėjo, nes silpna derybinė pozicija gali išauginti karinės įrangos kainą.
2. Prieš pritariant technologijos perdavimo priemonei įsitikinti, ar priimančioji įmonė pajėgi tinkamai perimti ir įsisavinti perduodamą technologiją.
3. Centralizuoti pramoninio bendradarbiavimo sutarčių valdymą ir priežiūrą, periodiškai audituoti pramoninio bendradarbiavimo priemonių įgyvendinimą.
4. Pramoninio bendradarbiavimo sutartyje įteisinti lankstumą keisti partnerius, gaires, kitas objektyvias aplinkybes, kaupti kreditus.

Autoriai: Rūta Mankevičienė, Justas Kazlauskas, 2026 m.

Šaltiniai: https://kurklt.lt/projektai/pramoninio-bendradarbiavimo-gynybos-srityje-modelio-tobulinimas-praktinio-pritaikymo-rekomendacijos-lietuvai

PRAMONINIO BENDRADARBIAVIMO APŽVALGA

Izraelis

PRADĖTA TAIKYTI	PIRKIMAMS NUO	ĮSIPAREIGOJIMAI	BAUDOS
1995 m.	**~4,3 mln. EUR**	**35-50 %**	**Nustatomos individualiai + juodasis sąrašas**

MODELIO SIEKIS

- Vietinė gamyba ir karinės technikos aptarnavimas
- Aukštųjų technologijų vystymas ir MTEP veikla
- Paskatos veiklai periferiniuose šalies regionuose
- Tiesioginės investicijos į vietines gynybos įmones

→ Siekis: ekonominės politikos įrankis

+ PRIVALUMAI IR GALIMYBĖS

01 Lanksčiai pritaikomi priemonių įverčiai leidžia kurti ekonominę, regioninę politiką, prioritizuoti strateginius projektus be teisinių apribojimų.

02 Skėtiniai susitarimai leidžia apjungti atskirus tiekėjo įsipareigojimus, susijusius su skirtingais pirkimais į reikšmingo masto projektus.

03 Pramoninio bendradarbiavimo modelis paremtas tiksliniu dėmesiu vietinės gynybos pramonės stiprinimui.

04 Įsipareigojimų nevykdantys tiekėjai yra įtraukiami į juodąjį sąrašą su apribota galimybe dalyvauti pirkimuose.

− IŠŠŪKIAI IR GRĖSMĖS

01 Neapibrėžti priemonių įverčiai kelia korupcines rizikas bei gali būti paveikiami stiprios tiekėjų derybinės pozicijos.

02 Taikant skėtinius susitarimus apsunkinamas pramoninio bendradarbiavimo sutarčių administravimas.

03 Įgyvendinant pramoninio bendradarbiavimo priemones dėmesys nėra sutelktas į greitą kritinių pajėgumų įsigijimą.

04 Žemas pramoninio bendradarbiavimo sutarčių taikymo slenkstis sukuria neproporcingai didelį mažos vertės sutarčių administravimo srautą.

IŠVADA

Aktualumas Lietuvai

1. Lanksčiai taikyti pramoninio bendradarbiavimo priemones, atsižvelgti į galimų pramoninio bendradarbiavimo priemonių strateginę svarbą ekonomikos, gynybos, regioninės plėtros politikai.
2. Nustatyti mažesnį pramoninio bendradarbiavimo įsipareigojimų procentą pirkimams, kai yra tik vienas tiekėjas.
3. Apsvarstyti skėtinių susitarimų galimybę – konsoliduoti atskirus tiekėjo įsipareigojimus ir pramoninio bendradarbiavimo priemones iš skirtingų sutarčių siekiant didesnio ekonominio efekto gynybos pramonei.

Autoriai: Rūta Mankevičienė, Justas Kazlauskas, 2026 m.

Šaltiniai: https://kurklt.lt/projektai/pramoninio-bendradarbiavimo-gynybos-srityje-modelio-tobulinimas-praktinio-pritaikymo-rekomendacijos-lietuvai

PRAMONINIO BENDRADARBIAVIMO APŽVALGA

Indonezija

PRADĖTA TAIKYTI	PIRKIMAMS NUO	ĮSIPAREIGOJIMAI	BAUDOS
2012 m.	0 EUR	35 % + 50 %	= įsipareigojimų vertė

MODELIO SIEKIS

- Gynybos technologijų įsisavinimas
- Gamybos pajėgumų didinimas
- Priklausomybės nuo užsienio tiekėjų mažinimas
- Bendro pobūdžio eksporto skatinimas

→ Siekis: gynybos pramonės eksportas

+ PRIVALUMAI IR GALIMYBĖS

01 Stiprus prioritetas skiriamas gynybos pramonės eksportui; įvedamas tikslus lokalizacijos procentas.

02 Aukštas įsipareigojimų procentas kuria tamprų ryšį tarp gynybos įsigijimų ir vietinės pramonės plėtros.

03 Aiškus ir privalomas pramoninio bendradarbiavimo priemonių taikymas ir apibrėžiantis įstatymas.

04 Pramoninio bendradarbiavimo priemonės gali būti netaikomos vykdant skubų karinės įrangos įsigijimą.

− IŠŠŪKIAI IR GRĖSMĖS

01 Įpareigojimas 50 proc. priemonių įgyvendinti per eksportą neatliepia nacionalinio saugumo prioritetų.

02 Tik nedidelė įsipareigojimų dalis (35 proc.) turi būti susijusi su įsigijama karine įranga.

03 Dėl vietinių kompetencijų trūkumo, vyrauja žemos pridėtinės vertės veiklos, nėra vystomos inovacijos.

04 Trūksta įsipareigojimų įgyvendinimo užtikrinimo ir stebėsenos priemonių skaidrumo ir efektyvumo.

05 Pramoninio bendradarbiavimo taikymas visiems įsigijimams kuria nepagrįstą administracinę naštą.

IŠVADA

Aktualumas Lietuvai

1 Netaikyti pramoninio bendradarbiavimo priemonių atliekant skubius karinės įrangos įsigijimus jeigu tai nepagrįstai uždelstų pirkimo procedūras.

2 Įvertinti vietinės gynybos pramonės galimybes įsisavinti perduodamas technologijas ir galimybes kurti naujus gynybos produktus.

3 Nustatyti pramoninio bendradarbiavimo įvertį, kuris leistų apskaityti bendrai sukurtų gynybos produktų eksportą kaip įsipareigojimų vykdymą, taip skatinant suinteresuotumą bendradarbiavimo sėkme.

Autoriai: Rūta Mankevičienė, Justas Kazlauskas, 2026 m.

Šaltiniai: https://kurklt.lt/projektai/pramoninio-bendradarbiavimo-gynybos-srityje-modelio-tobulinimas-praktinio-pritaikymo-rekomendacijos-lietuvai

PRAMONINIO BENDRADARBIAVIMO APŽVALGA

JAE

PRADĖTA TAIKYTI	PIRKIMAMS NUO	ĮSIPAREIGOJIMAI	BAUDOS
1992 m.	~8,5 mln. EUR	60 %	8,5 %

MODELIO SIEKIS

- Nacionalinės ekonomikos diversifikacija
- Gynybos technologijos perdavimas vietos pramonei
- Gynybos pramonės specialistų kompetencijų vystymas

PAPILDOMI ĮVERČIAI

- Kuriama aukšta pridėtinė vertė
- Kuriamos aukštos kvalifikacijos darbo vietos
- Kai gaminiai žymimi „Sukurta JAE"

→ Siekis: ekonominės transformacijos ašis

+ PRIVALUMAI IR GALIMYBĖS

01 Skirtingų pramoninio bendradarbiavimo priemonių derinimas skatina diversifikuotą ekonominę veiklą.

02 Įsipareigojimų kreditai gali būti kaupiami ir lanksčiai panaudojami kitų pirkimų metu.

03 Sudaroma galimybė gynybos technologijas perduoti nacionaliniam gynybos pramonės holdingui.

04 „Pagaminta Emyratuose" kampanija skatina tiekėjus kurti ekonominę vertę JAE.

− IŠŠŪKIAI IR GRĖSMĖS

01 Nesurinkus pramoninio bendradarbiavimo kreditų, pritaikoma tik 8,5 % neįvykdytų įsipareigojimų vertės bauda.

02 Aukštas įsipareigojimų lygis tiesiogiai išaugina įsigijamos karinės įrangos kainą.

03 Ekonomikos diversifikacijos siekis gali daryti neigiamą įtaką ir karinės įrangos kainai bei jos pristatymo terminams.

04 Galimybė sukauptus kreditus perduoti trečiosioms šalims gali išauginti pirminės sutarties galutinę kainą.

IŠVADA

Aktualumas Lietuvai

1. Apskaityti ne atskirų priemonių, o suminę visų pramoninio bendradarbiavimo priemonių vertę 50 proc. ir 100 proc. įgyvendinimo etapuose.
2. Numatyti įgyvendintų įsipareigojimų vertės perviršio kaupimo galimybę, taip skatinant didesnį ekonominį efektą turinčių priemonių pasirinkimą.
3. Numatyti papildomus įverčius už aukštos kvalifikacijos darbo vietų kūrimą, bendrą MTEP veiklą ir apskaityti sukurtų gynybos technologijų produktų pardavimus kaip įvykdytus pramoninio bendradarbiavimo įsipareigojimus.
4. Numatyti galimybę gynybos technologijas perduoti nacionaliniam gynybos pramonės holdingui.

Autoriai: Rūta Mankevičienė, Justas Kazlauskas, 2026 m.

Šaltiniai: https://kurklt.lt/projektai/pramoninio-bendradarbiavimo-gynybos-srityje-modelio-tobulinimas-praktinio-pritaikymo-rekomendacijos-lietuvai

PRAMONINIO BENDRADARBIAVIMO APŽVALGA

Pietų Korėja

PRADĖTA TAIKYTI	PIRKIMAMS NUO	ĮSIPAREIGOJIMAI	BAUDOS
1982 m.	~8,5 mln. EUR	30-50 %	10 % + 50 %

MODELIO SIEKIS IR PRIEMONIŲ ĮVERČIAI

x2	Kritinių technologijų, naudotos įrangos perdavimas
x3	Vietinis partneris MVĮ, naujos įrangos perdavimas
x5	Vietinis partneris – gynybos inovacijų įmonė

PRIORITETŲ KLASĖS

6 balai	Pagr. ginklų sistemų technologija, dalys, eksportas
4 balai	Esamos įrangos remontas, MVĮ įtraukimas
3 balai	Logistinė parama, užsienio investicijų pritraukimas
2 balai	Bendros technologijos, gauti užsakymai iš užsienio

→ Siekis: kritinės technologijos ir jų eksportas

+ PRIVALUMAI IR GALIMYBĖS

01 Įsipareigojimų procentas nustatomas atsižvelgus į pirkime galinčių dalyvauti tiekėjų skaičių (pirkimams iš vieno tiekėjo – bent 30 %, pirkimams konkurso būdu – bent 50 %).

02 Įsipareigojimai atsižvelgia į ilgalaikį ekonominį naudingumą ir nėra taikomi skubiems įsigijimams.

03 Įsipareigojimų vykdymas užtikrinamas griežtomis, etapais taikomomis baudomis ir banko garantijomis.

04 Pramoninio bendradarbiavimo planas yra sudedamoji ginkluotės pirkimo konkurso dalis.

05 Įverčių diferenciacija pagal partnerio dydį kuria stiprų stimulą bendradarbiauti su mažomis Korėjos įmonėmis.

− IŠŠŪKIAI IR GRĖSMĖS

01 Įteisinta kreditų kaupimo sistema leidžia kreditus perleisti trečiosioms šalims taip sukuriant antrinę rinką.

02 Paini tiekėjų vertinimo schema didina administracinę naštą ir mažina sistemos skaidrumą.

03 Aukštas pramoninio bendradarbiavimo įsipareigojimų ir atskaitomybės mastas išbrangina karinę įrangą.

04 Aukšti įverčių daugikliai sukuria nominalios vertės iliuziją – faktinė ekonominė nauda gerokai mažesnė.

05 Didžioji dalis faktinės naudos sutelkta stambiuose Korėjos *chaebol* tipo gynybos konglomeratuose.

IŠVADA

Aktualumas Lietuvai

1 Įsipareigojimų procentą nustatyti atsižvelgiant į karinės įrangos pabrangimo galimybes: pirkimams iš vieno tiekėjo nustatyti žemesnę įsipareigojimų ribą nei riboto ar atviro konkurso pirkimams.

2 Įgalinti kreditų kaupimo mechanizmą su 5–7 metų galiojimu, leidžiantį užsienio tiekėjams iš anksto vykdyti įsipareigojimus būsimiems pirkimams, sudarant atskirus išankstinius susitarimus.

Autoriai: Rūta Mankevičienė, Justas Kazlauskas, 2026 m.

Šaltiniai: https://kurklt.lt/projektai/pramoninio-bendradarbiavimo-gynybos-srityje-modelio-tobulinimas-praktinio-pritaikymo-rekomendacijos-lietuvai